

Nagyvárad: a kommunizmus áldozataira emlékeztek

2013. 2. 25.

A romániai és a jugoszláviai kommunizmus áldozataira emlékeztek az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT), valamint Tőkés László Központi Irodája péntek esti nagyváradi rendezvényén.

Az esemény moderátora, **Antal János** külügyi és egyházügyi tanácsos köszöntötte a mintegy kétszáz érdeklődőt, megemlítve: 1947. február 25-én tartóztatták le jogellenesen, majd hurcolták el a Szovjetunióba a Független Kisgazdapárt akkori főtitkárát, Kovács Bélát. Az ő emlékének adózva kiáltotta ki a magyar kormány ezt a napot a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapjává.

A múltat be kell vallani, és az elkövetett kommunista bűnöket jóvá kell tenni

Tőkés László EP-képviselő, az est házigazdája beszéde elején Ésaías prófétát idézte: „Jaj azoknak, akik a gonoszt jónak mondják és a jót gonosznak”. Ezzel szembesültünk a kommunizmus idején, és egészében véve Trianon óta folyamatosan – mondotta Tőkés László, aki szerint igyekeznünk kell helyre állítani a dolgok rendjét, és a jóra jóként, a gonoszra pedig gonoszként kell tekintenünk. Felszólalásában kifejtette: mindannyian a kommunizmus áldozatai vagyunk, azok is, akiket nem gyilkoltak meg, vagy nem börtönöztek be. A diktatúra következményei ugyanis túlmutatnak a múlton vagy a jelenen.

Tőkés László megdöbbenésének adott hangot annak kapcsán, hogy a Magyar Alkotmánybíróság eltörölte az önkényuralmi jelképek viselésének büntethetőségére vonatkozó paragrafust, ugyanakkor sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy a 2006-ban az '56-os szabadságharc kitörésének évfordulóját ünneplőkkel szemben erőszakosan fellépő rendőri karhatalmi vezetőket nem lehet

megbüntetni. Mindez mementó a kommunizmus áldozataira való emlékezés napján – fogalmazott.

A továbbiakban kifejtette: a kommunista örökséggel való küzdelem nemcsak erdélyi, román vagy magyar ügy, hanem egy olyan kelet-közép-európai kérdés, mely összekapcsolja a volt szovjet tagállamok polgárait. Az erdélyi EP-képviselő meggyőződése szerint a múltat be kell vallani, és az elkövetett kommunista bűnöket jóvá kell tenni, enélkül ugyanis nem gyógyulnak be a sebek.

Ehhez a gondolathoz csatlakoztak az est meghívott előadói is. **Dr. Milan Zver** európai néppárti képviselő úgy fogalmazott: Európának kötelessége szembenézni múltjával, máskülönben esélye sincs a tartós békére. „A mi generációnk felelőssége Európát megkímélni egy újabb totalitárius rendszertől” – mutatott rá a szlovén EP-képviselő. A törekény demokráciák megvédése kapcsán kifejtette: aggasztó, hogy lassult a volt kommunista országok modernizációs folyamata, és csökkent a demokráciába vetett bizalom is. Mindemellett zuhanóban van az állampolgári jogok gyakorlásának intézménye, és nő a radikális mozgalmak népszerűsége. Milan Zver szerint ahhoz, hogy bizalommal tekintsünk a jövőre, le kell küzdenünk a felsorolt problémákat, ki kell lábalni a gazdasági válságból, és átláthatóbbá kell tenni a demokratikus intézmények működését.

Az erdélyi magyarság és az egykori Jugoszláviában élő szlovének kommunizmus ideje alatti szenvedései között párhuzamot vonva kiderült: mindkét szocialista állam az oktatás, nyelvhasználat és kultúra visszaszorításával próbálta elnyomni a területén élő kisebbségeket.

Dr. Andreja Valic Zver előadásában többek között arról szólt, hogy a mai európai fiatalok többségének kevés fogalma van a totalitárius rendszerekről. Hajlamosak vagyunk természetesnek venni a demokráciát, és megfélemezni az őseinket megnyomorító önkényuralmi rendszerekről – hangzott el. A kommunizmus büntetteit vizsgáló szlovéniai intézmény igazgatója felhívta a figyelmet: a totalitárius rezsimek megítélésében nem használhatunk kettős mércét aszerint, hogy milyen pártállású diktatúráról van szó. A nácizmust és a fasizmust egyforma mértékkel kell elítélni, így a nürnbergi perhez hasonló eljárás keretében kellene felelősségre vonni a háborús bűnösöket. Ezzel a céllal jött létre az **Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformja**, melynek védnöki testületében Tőkés László és Milan Zver egyaránt tisztséget vállalt.

Domokos László délvidéki származású író, újságíró, televíziós szerkesztő a délvidéki népiirtásról tartott vetített képes előadást, amelyben az 1944-45 telén, a jugoszláv kommunista partizánalakulatok által meggyilkolt civil magyar, német és horvát nemzetiségű áldozatokról emlékezett meg. Az előadást követően a hallgatóság is hozzászólt az elhangzottakhoz, személyes történetekkel példázva a kommunizmus rémtetteit.

A megemlékezés zárómomentumaként, és a kommunizmus áldozatai előtti főhajtásképpen, a résztvevők elhelyezték a kegyelet koszorúit a Székház Pantheonjában lévő emléktáblánál.